

Вікторія Федоренко
студентка гр. ФМСзмп-11,
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль
Науковий керівник: к.е.н., доцент Федір Ткачик

ПОСТ-АУДИТ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ УДОСКОНАЛЕННЯ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ

Для активної інтеграції України до Європейського Союзу і посилення співпраці із провідними світовими економічними організаціями, слід аналогічно до країн Центральної Європи, що вже пройшли цей шлях, вносити зміни в національне законодавство і використовувати лише ті інструменти митного регулювання, які не лише не суперечать принципам СОТ і ЄС, але й здатні захистити економічні інтереси України. Тобто слід взяти до уваги досвід саме країн центральної і східної Європи, які нещодавно приєдналися до Європейського Союзу. Він базується на дотриманні низьких ставок мита щодо переважної більшості товарів, особливо із низьким ступенем обробки, при цьому не відмовляючись від захисту вразливих галузей економіки (АПК, машинобудування, харчова промисловість), а також продовження подальшого впровадження системи аналізу ризиків для запобігання правопорушенням митного законодавства. Щодо останнього, то тут корисним є використання досвіду Японії та скорочення товарної номенклатури, що зменшить зловживання при визначенні коду товару [1, с. 13].

Сукупність усіх митних інструментів дає змогу здійснювати досить гнучке, оперативне та цілеспрямоване регулювання імпорту у широкому діапазоні. Вони служать ефективним засобом торгівельної дипломатії і дозволяють отримувати поступки щодо торгівельних обмежень на умовах взаємності чи відміни дискримінаційних заходів у країнах – торгівельних партнерах.

З організаційної точки зору та нормативного регулювання найсерйознішими внутрішніми бар'єрами для міжнародної торгівлі на сучасному етапі є наступні: загальна ускладненість регулювання (зокрема, численні дозволи, реєстрації, ліцензії, технічні регулювання) і поганий контроль за його впровадженням, а також пов'язана із ними корупція; зволікання та висока вартість виконання всіх нормативних вимог; процес повернення ПДВ експортерам, який потребує багато часу та коштів; ризики воєнного часу, непередбачуваність, корупційні та шахрайські схеми тощо [2, с. 77].

Разом з оптимізацією безпосередніх складників та інструментів системи митно-тарифного регулювання й оподаткування визначено необхідність підвищення ефективності митних процедур. Серед сучасних оптимізаційних прерогатив, що безпосередньо сприятимуть вдосконаленню митно-тарифного регулювання зовнішньоторговельної політики України, визначено митний пост-аудит. Основна позитивна властивість останнього полягає у тому, що за рахунок розширення часового лагу процедур митного контролю відбувається посилення тенденції повної та неухильної сплати митних податків. При цьому акцент митних процедур зміщується із площини контролю за безпосереднім товаром (який може

бути давно проданий) у площину перевірки систем обліку і звітності підприємства. Указане є беззаперечною тенденцією сучасної митної діяльності та спрямовується на спрощення і гармонізацію митних процедур відповідно до вимог розвинутих держав. Всесвітня митна організація вважає, що пост-аудит перевірка товарів після випуску є важливою формою сучасного митного контролю та сприяє розвитку торгівлі. З одного боку, він дозволяє впоратися зі зростаючим об'ємом переміщень товарів, з іншої створює сприятливі умови для учасників зовнішньої торгівлі [3].

Митні органи повинні переходити від тотального митного контролю за переміщенням товарів до митного контролю, заснованого переважно на процедурах аудиту. Такий контроль дозволить проводити фінансовий аналіз, який здійснюється на основі даних бухгалтерської звітності та призначений для отримання ключових найбільш інформативних параметрів, які дають об'єктивну та точну картину фінансового стану зовнішньоекономічної діяльності суб'єкта. Без розвинутої системи пост-аудиту, тобто віднесення контролю на якийсь час після випуску товарів, говорити про прискорення митних формальностей та спрощення процедур неможливо. Для реалізації принципів пост-аудиту в дійсний час необхідно вдосконалення механізмів його реалізації та розробка відповідних алгоритмів на загальнодержавному рівні.

Список використаних джерел:

1. Вакульчик О. М. Використання досвіду ЄС у побудові системи законодавчого та методичного забезпечення митного пост-аудиту в Україні. *Економічні науки*. 2017. № 2. С. 11–22.
2. Петруня Ю. Є., Єдинак В. Ю., Бугай Я. В. Особливості регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні за допомогою митного тарифу. *Економіка та держава*. 2019. №1. С. 76–78.
3. Фабіянська В. Ю., Блоха А. М. Український митний пост-аудит, наближення до європейських норм та стандартів. *Ефективна економіка*. 2015. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3988>